

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ**

Державне та регіональне управління
(назва навчальної дисципліни)

**ПРОГРАМА
дисципліни спеціалізації**

підготовки бакалавр
(рівень вищої освіти)

галузь знань 07 Управління та адміністрування
(шифр і назва напрямку)

спеціальності 073 Менеджмент
(шифр і назва спеціальності)

Львів

Навчальна програма з дисципліни «Державне та регіональне управління» для студентів за спеціальністю 073 Менеджмент

4 с. (денна форма навчання).

Розробник: доцент, к. держ. упр. Криштанович С. В.

Навчальна програма затверджена на засіданні кафедри економіки та менеджменту

Протокол від “27” грудня 2018 року № 7

Завідувач кафедри економіки та менеджменту

(Павленчик Н. Ф.)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Навчальна програма затверджена на засіданні Ради факультету Туризму

Протокол від. “ ____ ” _____ 20__ року № ____

Голова _____

(_____)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

© _____, 20__ рік

© _____, 20__ рік

Програма вивчення навчальної дисципліни «Державне та регіональне управління» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки здобувачів освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 073 Менеджмент

Предметом вивчення дисципліни є форми і методи впливу держави в особі державних органів на виробничу, соціальну та духовну сфери життєдіяльності людей, пов'язаних між собою спільними політичною та економічною системами.

Міждисциплінарні зв'язки: навчальна дисципліна «Державне та регіональне управління» передбачає володіння здобувачами освіти базових знань навчальних дисциплін «Макроекономіка», «Мікроекономіка», «Регіональна економіка», «Менеджмент» та ін.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Державне та регіональне управління» є формування у студентів сучасного мислення та спеціальних знань у галузі управління на національному та регіональному рівнях; набуття умінь сучасного менеджменту та формування компетентності, необхідної для виконання функцій органів державної влади і місцевого самоврядування.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Державне та регіональне управління» є розкриття сутності, мети і завдань державного та регіонального управління; теоретичних основ формування та реалізації державної політики; особливостей державної політики у різних сферах суспільного розвитку; ролі різних гілок влади у державному та регіональному управлінні; ролі місцевого самоврядування; особливостей менеджменту органу державної влади; взаємодії органів публічної влади в системі державного та регіонального управління; світового досвіду державного та регіонального управління.

1.3. У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні:

знати:

- теоретико-методологічні засади формування загальнодержавної політики;
- закономірності управління на державному рівні;
- особливості державного управління у різних сферах суспільного розвитку;
- методичні та організаційні основи управління розвитком країни;
- існуючі моделі державного управління, вітчизняну систему органів державної влади та органів місцевого самоврядування, їх компетенції;
- внутрішню організацію, функції та повноваження органів державної влади та органів місцевого самоврядування;
- концептуальні засади реформування системи державного управління та напрями вдосконалення управління національним та регіональним розвитком.

уміти:

- здійснювати аналіз економічних та політичних подій в країні та за її межами, визначити і систематизувати основні чинники розвитку;
- самостійно орієнтуватися в проблемах країни та регіону, оперативного та стратегічного управління об'єктом;
- розробляти варіанти управлінських рішень і обґрунтовувати їх вибір за критеріями соціально-економічної ефективності;
- застосовувати відповідні норми чинного законодавства при вирішенні практичних та використовувати інформацію для прийняття рішення;

–розробляти плани заходів щодо реалізації планів і програм, передбачувати наслідки прийняття управлінських рішень органами державної влади та місцевого самоврядування;
–аналізувати та застосовувати на практиці досягнення зарубіжних країн у сфері державного управління.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 год. / 3 кредити ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ В СФЕРІ ОБСЛУГОВУВАННЯ

Тема 1. Державне управління як суспільне явище

Управління як суспільне явище. Система державного управління. Основні теорії державного та регіонального управління.

Тема 2. Методологія державного управління

Державна влада та суть. Державне управління та його цілі. Функції державного управління. Методи державного управління. Організаційні структури державного управління. Моделі державного управління.

Тема 3. Державне управління в окремих сферах суспільства

Державне регулювання економіки, його цілі, функції, об'єкти. Державне управління в соціальній сфері. Державне управління в адміністративно-політичній сфері. Державне управління в сфері національної безпеки. Державне управління у соціально-культурній сфері.

Тема 4. Система органів державної влади в Україні

Історія розвитку державного управління в Україні. Законодавча влада в Україні та її функції. Виконавча влада. Судова влада та її функції. Контролюючі державні органи.

Тема 5. Державне управління на регіональному рівні

Суть регіонального управління. Цілі регіонального управління. Регіональні органи державного управління. Регіональне управління та місцеве самоврядування. Державна регіональна політика.

Тема 6. Державне управління економічного розвитку регіону

Механізми реалізації регіональної економічної політики. Особливості функціонування та управління із спеціальним статусом. Роль органів державного управління та місцевого самоврядування в економічному розвитку регіону.

Тема 7. Система менеджменту органів державної влади

Організація роботи органів державної влади в Україні. Сутність менеджменту органів державної влади. Стратегічне управління та формування діяльності органу державної влади. Інформаційне та комунікаційне забезпечення органу державної влади.

Тема 8. Управлінські рішення в органах виконавчої влади

Суть управлінських рішень та їх підготовка в органах виконавчої влади. Прийняття управлінських рішень в органах виконавчої влади. Метод організації виконання рішень. Зв'язки з громадськістю в системі управлінської діяльності органу виконавчої влади. Забезпечення законності в державному управлінні.

Тема 9. Відносини органів публічної влади в системі державного та регіонального управління

Основні напрями взаємодії центральних та регіональних органів державної влади з підприємствами, установами і організаціями. Взаємодія органів місцевого самоврядування з підприємницькими структурами, що функціонують в адміністративно-територіальних утвореннях. Взаємовідносини органів державної влади та місцевого самоврядування із судовими і правоохоронними органами. Взаємодія державних органів та органів місцевого самоврядування з громадськими об'єднаннями.

3. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Адміністративно-територіальний устрій країн Європейського Союзу : навч. посіб. / за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка, М. К. Орлатого. – К. : НАДУ, 2015. – 628 с.
2. Бакуменко В. Д., Усаченко Л. М., Червякова О. В. Теоретичні засади державного управління : навч. посіб. / В. Д. Бакуменко, Л. М. Усаченко, О. В. Червякова ; за заг. ред. Л. М. Усаченко. - К. : ТОВ «НВП «Інтерсервіс», 2013. – 174 с.
3. Бакуменко В.Д. Теоретичні та організаційні засади державного управління: [Навч. посіб.] / Бакуменко В.Д., Надолішній П.І. – К.: Міленіум, 2013. – 256 с.
4. Євтушенко О. Н. Державне управління (Основи теорії державного управління) : [навчальний посібник у трьох частинах] / О. Н. Євтушенко, В. І. Андріяш. – Миколаїв : Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2013. – ISBN 978-966-336-273-1. Ч. 1. Основи теорії державного управління. – 2013. – 268 с.
5. Ковбасюк Ю.В. Державне управління : підручник : у 2 т. / Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) [та ін.]. – К. ; Дніпропетровськ : НАДУ, 2013. – Т. 2. – 324 с..
6. Чернов С.І. Текст лекцій з дисципліни «Державне та регіональне управління» (для студентів 2 курсу напряму підготовки 6.030601 "Менеджмент" денної форми навчання) / С.І.Чернов, М.М. Новікова, С.О. Гайдученко; Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Х.: ХНУМГ, 2014. – 140 с.

Допоміжна

1. Архетипіка і державне управління: громадянська самоорганізація, соціальна мобільність, суспільна інтеграція : збір. наук. праць : наук. вид. - Київ, 2015. - 84 с.
2. Криштанович С. В. Механізми забезпечення безпеки громадян на регіональному рівні // С. В. Криштанович, М. Ф. Криштанович / Проблеми розвитку публічного управління в Україні : матер. Наук.-практ. конф. за міжнар. уч. До 100-річчя запровадження державної служби України (12-13 квітня 2018 р., м. Львів) / за наук. ред. чл.-кор. НАН України В. С. Загорського, доц. А. В. Ліпенцева. – Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2018. – С. 137-140
3. Криштанович С. В. Напрямки підвищення ефективності публічного управління соціальної безпеки гірських територій // С. В. Криштанович, М. Ф. Криштанович / Матеріали IV

Міжнародної науково-практичної конференції «Соціальна робота: становлення, перспективи, розвиток», 24-25 травня 2018 р. ; [за заг. ред.: Кривачук Л. Ф., Нагірняка М. Я.]. – Львів : СПОЛОМ, 2018. – С. 302-305. ISBN 978-966-919-378-0.

4. Криштанович С. В. Публічний менеджмент соціально-економічного розвитку гірських територій Карпатського регіону / Світлана Криштанович. – Львів : ЛДУФК, 2017. – 208 с.

5. Криштанович С.В. Державне управління процесом забезпечення екологічної безпеки гірських територій Західного регіону України / С. Криштанович // Ефективність державного управління [Текст]: зб. наук. пр. Львівського регіонального інститут державного управління Національної академії державного управління при Президентові України. – Вип. 34. / за заг. ред. чл.-кор. НАН України В.С.Загорського, доц. А.В.Ліпенцева. – Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2013. – С. 267–275.

Інформаційні ресурси

1. Законодавство України. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
2. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського. – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua.
3. Репозитарій ЛДУФК. – Режим доступу: <http://repository.ldufk.edu.ua/>

Поточний контроль – це оцінювання навчальних досягнень студента (рівень теоретичних знань та практичні навички з тем) під час проведення аудиторних занять (семінарських, практичних), організації самостійної роботи та активності студента на занятті.

Поточний контроль реалізується у формі:

- опитування,
- тестування,
- експрес-контролю,
- контролю засвоєння навчального матеріалу,
- запланованого на самостійне опрацювання студентом тощо.

При цьому студент набирає бали за роботу на практичних заняттях, виконання самостійної та індивідуальної роботи. Студенти, які брали участь у науковій діяльності, отримують додаткові бали.

Семестровий залік полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу з певної дисципліни та на підставі результатів виконання ним певних видів робіт на практичних, семінарських або лабораторних заняттях, що проводиться як контрольний захід під час залікового тижня.

Залікові вимоги

1. Характеристика рівнів управління державою.
2. Сутність та особливості державного управління.
3. Принципи державного управління.
4. Взаємозв'язок державного управління та виконавчої влади.
5. Сутність та види функцій державного управління.
6. Види функцій державного управління.
7. Характеристика загальних функцій державного управління.
8. Сутність та види форм державного управління.
9. Зміст форм державного управління.

10. Методи державного управління.
11. Регіон як об'єкт управління.
12. Характеристика структурних елементів регіону.
13. Участь держави в управлінні регіоном.
14. Сутність регіональної політики.
15. Особливості адміністративно-територіального устрою та економічного районування України.
16. Сутність, завдання та об'єкти державного регулювання регіонального розвитку.
17. Сутність, принципи та методи регіонального управління.
18. Характеристика форм прямого впливу держави на розвиток економіки регіону.
19. Характеристика форм непрямого впливу держави на процеси економічного розвитку регіону.
20. Сутність та особливості адміністративних та економічних методів управління економікою регіону.
21. Роль місцевого самоврядування в управлінні регіональним розвитком.
22. Сутність та завдання регіонального менеджменту.
23. Організаційні структури управління регіоном.
24. Управлінські рішення: їх розробка та ефективність.
25. Органи державного управління.
26. Органи місцевого самоврядування.
27. Особливості служби в органах самоврядування.
28. Сутність управління державним бюджетом.
29. Зміст етапів бюджетного процесу.
30. Організація бюджетного процесу на регіональному рівні.